

Cuprins

Istoria abandonată	9
Adio, Ada Kaleh	11
Semn de belșug	13
Raul binefăcătorul	15
Clauzele contractului	18
Ceasul de buzunar	20
Mirosul de la plecare	22
Apa și legionarii	24
Steaua din frunte	26
Alsacienii judecătorului	28
Pistolul	30
Croitoreasa de lux	32
Cind a căzut Parisul	34
Sharia și inamul	36
Curcanii lui Teîk	38
Defilarea	40
Vestitorii Apocalipsei	42
Poștașul din sertar	44
Trenul special	46
Interogatoriul	48
Duelul	50
Buick de holtei	53
Dom' Caludi	56
Aptii și dezertorii	58
Neli și artistul	60
Marea convalescență	62
Potcovarul Bazil	65
Bairam Ramadan	67
Copiii	69

Cuprins

Istoria abandonată	9
Adio, Ada Kaleh	11
Semn de belșug	13
Raul binefăcătorul	15
Clauzele contractului	18
Ceasul de buzunar	20
Mirosul de la plecare	22
Apa și legionarii	24
Steaua din frunte	26
Alsacienii judecătorului	28
Pistolul	30
Croitoreasa de lux	32
Cind a căzut Parisul	34
Sharia și imamul	36
Curcanii lui Tefik	38
Defilarea	40
Vestitorii Apocalipsei	42
Poștașul din sertar	44
Trenul special	46
Interogatoriul	48
Duelul	50
Buick de holtei	53
Dom' Caludi	56
Aptii și dezertorii	58
Neli și artistul	60
Marca convalescență	62
Potcovarul Bazil	65
Bairam Ramadan	67
Copiii	69

Arabica de război.....	165
Micul dejun.....	168
Austeritate	170
Dimineața senină	172
Nostalgia	175
Scrisoarea primarului.....	178
Vis în doi.....	181
Poporul ales a doua oară	183
Semnătura.....	186
Un pocher pe rusește	188
Dans pe linia moartă	191
Pacea la o ciorbă de burtă	194
Fluturașii	197
Falimentul lui CezareI	199
Fericitul Ionică	202
Doliu la discreție	205
Promisiunea	208
Schimbarea la față	211
Libertate cu papion	214
Sabia și Lea.....	217
Isaia dănțulește din nou.....	220
7 la 5	223
Fânica și Mareșalul	226
Soarele Chirutei.....	229
Calcan prăjit și vin acrișor	232
Bahul de primăvară.....	235
Oglinzile și scaunul.....	238
Noaptea judecătorului	242
Șapte ani de ghinion cu suspendare	245
Sfârșitul și începutul.....	248
Lumea nouă	251
Kadish de negustor	254
Treburi țigănești.....	257
Scipion, trenul, Lea	259
Orașul de atunci și cel de apoi	262

CRISTIAN
TEODORESCU

Medgidia,
orașul de apoi

roman

POLIROM
2012

Amorașii din tavan

Cumpăra aur Fănică. Bani intrau în casieria restaurantului, de nu mai știa unde să-i pună, aur nu se prea găsea de vânzare. Cine avea îl ținea deoparte, pentru zile și mai negre. Încrederea lui în bănci și în acțiunile statului îi trecuse de cînd rușii începuseră să tipărească și lei, la concurență cu Banca Națională, de parcă nu le-ar fi ajuns rublele de război. Haikis, care se pricepea la manevre financiare înalte, îl sfătuiseră să scape de bani, chiar și în pierdere. Să-i dea pe orice. Și să învețe rusește!

Dacă nu-i mergeau afacerile, ca acum, angrosistul vedea totul în negru. Uitase cînd zicea că nemții vor cîștiga războiul și că germana va fi limba oficială a întregii Europe. Cu banii însă, Haikis avea dreptate! Și dacă aurul se găsea greu, Fănică a cumpărat o căruță cu cai și un camion de la Constanța, cu gîndul să le revindă după război. Din cînd în cînd mai găsea un ceas de vânzare, o monedă de aur sau vreo bijuterie, pe la jucătorii ghinionisti de la Cazino, pe care-i recunoștea de la distanță. De la ruși nu lua nici ceasuri, nici bijuterii, deși după părerea cîtorva negustori din oraș asta era singurul mijloc prin care îi puteai face să ia înapoi banii cu care înecau piața. Se duce el la București să vadă ce mai era cu apartamentul pe care îl cumpărase pentru Tanți și să afle noutăți de la doamna Scipione. Apartamentul era în bună regulă. Portăreasa blocului, o ungueroaică tină, se ducea o dată pe săptămînă să deschidă ferestrele și să încerce robinetele. Partea asta de cartier nu era în calea rușilor, dar nici prea departe. Se mai rătăceau pe aici, cite doi, trei, cînd se întorceau de la bordelurile din Dudești. O singură dată intraseră

doi soldați în curtea blocului, să se ascundă de o patrulă militară de-a lor, care-i vina pe întirziți.

Altfel, prin centru vînzoleala era mai mare ca înainte. Pe Calea Victoriei dispăruse ordinea deplasării tuturor în aceeași direcție pe fiecare trotuar. Circumile prin dreptul cărora Fănică trecuse și își mai băgase nasul prin ele, să vadă cum mergea treaba, nu erau pline, doar mai zgomotoase. Se cunoștea că Maresalul nu mai era la putere, să păstreze disciplina. Doamna Scipione era la curent cu ultimele noutăți de la Palat, de la prietenele ei, deși nu mai ieșise din casă de cînd veniseră rușii în București. Chiar dacă era de partea Majestații Sale: nu se mai putea merge, dragă Fănică, cu acest Antonescu! – asta nu o îndemnase să iasă cu flori în calea rușilor, care oricum ne-ar fi ocupat. Din cite aflase ea, Palatul era îngrijorat de comportamentul rușilor și de tăcerea americanilor și a englezilor, care fuseseră informați cu discreție, pentru a nu-i supăra pe ruși, că armata sovieticilor comitea mari abuzuri față de populația civilă în România. Cînd Fănică a întrebat-o cine vindea aur în București, Scipioanca l-a întrebat mai întîi dacă el era de partea celor care încercau să profite de suferințele țării. Frumusețea ei de văduvă îmbrăcată în negrul dantelelor sale l-a făcut să uite, pentru o lungă clipă, că venise în București să cumpere și aur, dacă găsea. Iar ea, în timp ce stătea în pat lângă el, încă răsufînd greu, înțelegea treptat temerile lui Fănică. Deși făcea mulți bani din restaurantul lui, nu era decît un om ambițios care pornise de la mai nimic și care acum i se părea dezorientat. În București cine avea aur îl vindea cu discreție și nu pe lei, i-a spus, în timp ce stateau amîndoi cu fața în tavan. Ea, cel puțin, nu cunoștea asemenea persoane. Unele dintre doamnele de la Palat cumpărau discret dolari americani. Și dolari americani unde se găseau? Pe la americanii care veniseră în România să facă afaceri. În timp ce o asculta pe văduvă, cu ochii în tavanul cu amorași al dormitorului ei, Fănică se întreba alarmat dacă nu cumva îi dăduse Mariei Scipione blenoragia rusească de care suferise el pînă de curînd. Singura lui speranță ca ea să nu-și dea seama că el îi transmisese fără să vrea boala rusească era ca frumoasa văduvă să mai aibă de-a face și cu alți bărbați, care vedeau ca și el amorașii din tavanul dormitorului ei.

Trenul de ora opt

N-o bagase aproape nimeni în seamă pînă atunci. Crescuse neobservată, mereu îmbrăcată în cenușiu și cu basmale, tot cenușii, care-i acopereau fruntea ca la băbuțe. Era Sandra, fata sifonarului Ioanidis. Grecul, pirlit, dar cu coada pe sus, nu-și lăsase fata să se joace cu copiii din cartier. Nevasta lui, Melinda, frigidă, bisericoadă, dar de o frumusețe care-i aducea invidii sifonarului, era cea care o îmbrăca astfel. Sandra urmase liceul la un internat de fete din Brașov. I-ar fi plăcut să se ducă la facultate, la Litere și Filosofie. Chiar dacă nu prea aveau cu ce s-o întrețină la studii, sifonarul ar fi intrat la datorii pentru ea, însă nu putea trece peste teama nevastei sale că i se strică fata la București. Au mai ținut-o vreo doi ani acasă. Doamna Ioanidis gîndea s-o mărite cu un candidat la preoție, dar nu chiar cu orice țărănoi dobrogean care trecuse prin seminar și întreba mai întîi de zestre. În cele din urmă spiritul practic al sifonarului a învins pe jumătate temerile doamnei sale. I-a obținut rîvnitul post de la casieria gării. O fata cu liceul putea spera la mai mult: să predea, ca suplinitoare, la vreuna dintre școlile din oraș ori să facă ceva hîrțogărie pe la primărie. Judecătorul se oferise s-o ia pe lingă el, cu salariu la stat, dar soția sifonarului nici să n-audă. La casieria gării fata ei avea să fie despărțită printr-un ghîșeu de lumea din jur, iar în locul respectabilelor ei rochii cenușii ar fi îmbrăcat respectata uniformă a CFR-ului. Cînd a luat primul salariu, Sandra și-a anunțat părinții că a găsit o cameră cu chirie mai aproape de gară. Nu suporta să mai atragă atenția bărbaților pe strada principală cu hainele astea de la CFR. Era învățată cu rochiile ei simple și cu basmaua pe cap. „Demisionezi și îți găsim altceva!”, da să hotărască

doamna Ioanidis. Sifonarul îi spune că nu crede că fata lor asta voia! Apoi, sub privirea uluită a soției sale, a ajutat-o pe Sandra să-și strângă lucrurile din casă, a chemat o birjă și a mers cu ea pînă la noua ei locuință. Cînd s-a întors, doamna Ioanidis i-a spus că dacă treaba ei de mamă se încheiase în această casă, ea se putea retrage într-un așezămînt monahal. De ce să se ducă cine știe pe unde, a întrebato, cînd își făcuse acasă o mănăstire de o singură persoană? Melinda părăsise de mulți ani încăperea conjugală; se mutase în camera de oaspeți, pe care o golise treptat de mobilă. Păstrase doar patul și masa. Asta n-a împiedicat-o să plece la mănăstirea din Moldova unde se ducea oricum de două ori pe an, cu o parte din economiile casei. Cînd s-a convins că mama ei nu avea de gînd să se întoarcă, Sandra s-a despărțit de camera închiriată, dar ca să fie sigură că mama ei, și dacă s-ar fi răzgîndit, nu mai putea să facă pe călugărița laică la ei acasă, i-a desființat chilia. Camera de oaspeți a redevenit ceea ce fusese, cu vechiul tablou cu pisici atîrnat deasupra patului, cu vitrina paharelor de duminică și cu balerina de porțelan în mijlocul lor. Sifonarul, pe care nu-l mai invidia nimeni pentru frumusețea inaccesibilă a soției sale, a ajutat-o să desființeze chilia Melindei. Și în bucătărie, după ani de zile, în locul mîncărilor cuvîncioase pe care le gătea soția lui, fără carne, cel mult cu pește, a început din nou să sfîrlească țigala, ca pe vremea cînd erau tineri căsătorii și el spera să facă bani frumoși din sifonăria lui.

Tinăra casierită nu se mai simțea ultragiată că bărbații întorceau capul după ea pe stradă și n-o mai speriau apropourile golanilor din oraș. Vreo trei dintre ei îi fuseseră colegi de școală. N-o recunoșteau și nu le venea să creadă că ea era.

Ioanidis începuse să se îngrășe, de unde înainte părea bolnav, de slab ce era. Seara, cînd închidea sifonăria, se ducea mai întîi la gară, să-și aștepte fata, dacă era de serviciu. Dar și dacă Sandra era acasă, el tot dădea o raită pe peron. Mai intra în restaurant și lua o țuică mică, la pahar. Cînd venea acceleratul de la București, ieșea în ușă. Acesta era trenul cu care se întorcea înainte Melinda de la așezămîntul monahal din Moldova. N-o mai aștepta, dar dacă ea s-ar fi întors, nu trebuia s-o întîmpine cineva?

Botezul

Intr-o duminică, după predică, Fănică i-a ținut calea preotului să i-l boteze pe Tudorică: „Sărut mîna, părinte!”. Popa se face că nu-l cunoaște: nu-l vedea la biserică... Poate după nume, încearcă Fănică: Theodorescu, de la restaurantul gării. Nici după nume, că nu-l avea pe lista cu donații. Pricepe circiumarul și i-o întoarce, dar cu respect. Pînă mai deunăzi era greu să pătrunzi și în curte, darmite în biserică, dacă nu te aveai bine cu domnul Stelian și cu gardiștii dumisale. Fănică nu ținea să-i aducă aminte preotului că-l sărea cînd mergea cu busulocul de Bobotează, dar nu voia nici să pară că nu observase. „Vremuri încurcate... Și cunoștința, cu ce ocazie?” Știa părintele ce voia să-i ceară circiumarul, dar se lăsa greu de cînd se răriseră botezurile, cu toate amenințările lui din amvon împotriva femeilor care *lepădau* pe furis – lui i se spovedeau moașele, să le ierte de păcate. Fănică știa și el, din circumă, ce-l apăsa pe preot. Avea o donație pregătită, din partea unei familii care se ridicase puțin de cînd venise aici.

„Din slujbele de pomenire și din acatiste ce mai venea un ban la biserică. Nu tu nunți, nu tu botezuri și, Doamne, iarta-mă! moartea se mutase în Rusia, pe front!”, ar fi zis preotul. Se dusese la primărie să ceară bani pentru reparații la zidărie, că se adinceau crăpăturile făcute de cutremur și stă să cadă turla bisericii – și primarul că n-are! Obraznic, l-a sfătuit să mai meargă o dată cu căldărușa din poartă-n poartă și să le bată obrazul enoriașilor. Cînd îl aude, să cadă părintele în păcatul miniei, care și-așa îi cam dădea tircoale în timp ce număra banii din cutia milei. Îi ținea sub ochi pe credincioși după predică. Treceau pe rînd prin fața cutiei, mai întii cei mai înstăriți, cu locuri în strana,

urmați de cei cu pretenții, care se așezau în primele rinduri, iar la urmă de tot amărâții, cu mărunțișul lor. Ce nu găsea prin cutie!? – bănuți înfășurați în hirtie, să nu sune și să-i dea de gol pe cei înstăriți, bancnote prăpădite, de nu le mai primea nimeni, pină și bucăți de ziar tăiate de-acasă și împăturite în patru. Dacă s-a dus acasă la fiecare cu căldărușa și cu catastiful să-i scrie, ca să nu creadă careva că bagă el banii în buzunar, s-a ales doar cu câteva sute de lei și cu promisiuni de donații. Își face preotul câteva cruci cu limba după ce aude indemnul primarului și de-abia după aceea îl întreabă dacă auzise de unul Kemal Agi Amet. Parcă da, zice primarul. Erau cițiva cu numele de Kemal în oraș, dar nu știa de unde să-l ia. „Nici nu mai ai de unde, dacă-i pe-așa. Țsta a fost primar al Medgidiei cind dumneata nu te născuseși.” Turc sau tătar, nu vorbea bine românește, dar s-a dus la București și a cerut de la guvern bani de biserică pentru creștinii din oraș. Și n-a plecat de-acolo pină nu i-a căpătat. Acum preotul ce era să-i spună primarului, că nici el n-ar fi știut de acest Kemal Agi Amet dacă n-ar fi găsit printre actele bisericii lăsate de fostul paroh copia unei scrisori de mulțumire adresate „Voitorului nostru de bine, învățatului și de Dumnezeu iubitului Kemal”! De curiozitate s-a dus Fănică la doctorul Tefik, care mai știa una-alta din istoria orașului. Au băut vin și din memoria doctorului negustor de curcani a ieșit la iveală că da, Kemal, care fusese cel dintii primar al Medgidiei după ce trecuse Dobrogea de la turci în regat, se dusese la București și primise 10.000 de lei, o avere în banii de atunci, după ce îi bătuse obrazul prim-ministrului că vine el turc (sau tătar) să ceară bani de biserică pentru creștinii din Medgidia. Și așa o ridicase. Dar cine dintre români mai voia să țină minte așa ceva? Două săptămîni mai tîrziu, în vreme ce preotul ținea slujba de botez pentru Tudorică al lui, lungă, după tot tipicul, Fănică se uita din cind în cind la crăpăturile din pereții bisericii, prin care pătrundea lumina amiezii. Altfel, ce să zică, toți cei invitați veniseră la botez, iar primarul stătea, recules-increzător, chiar sub turla crăpata, la fel cum se spunea că ar fi stat inginerul Saligny sub podul său de la Cernavodă, cind a trecut pe deasupra convoiul marelui tren de incercare.